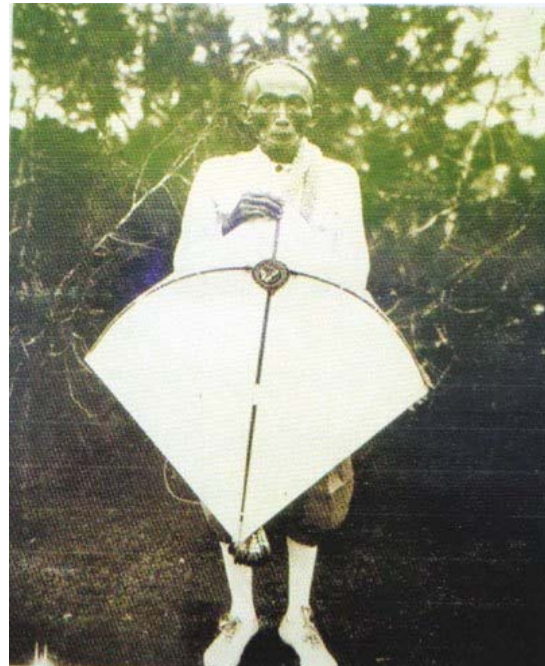
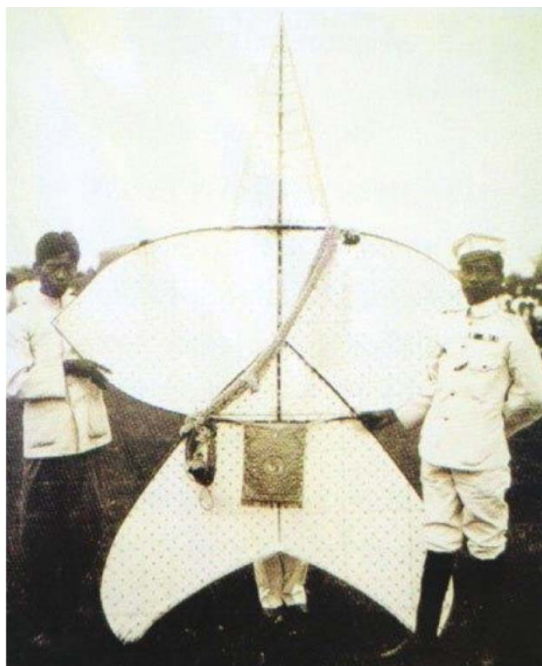

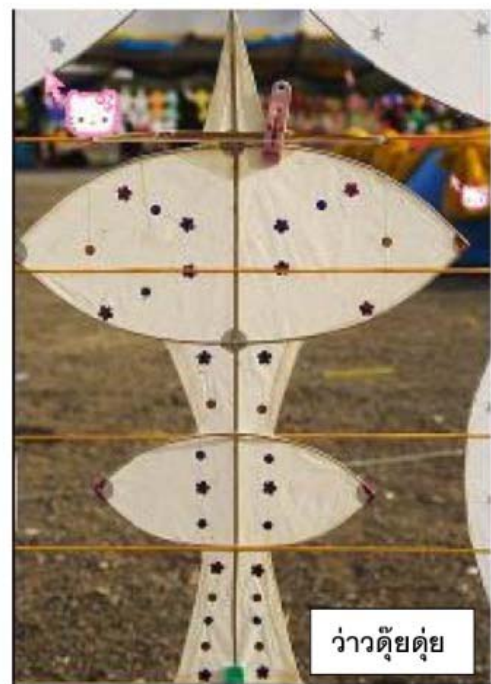
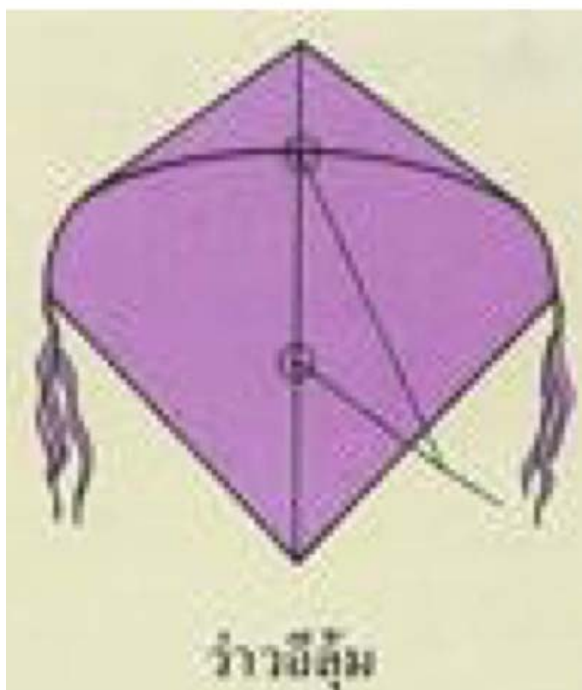
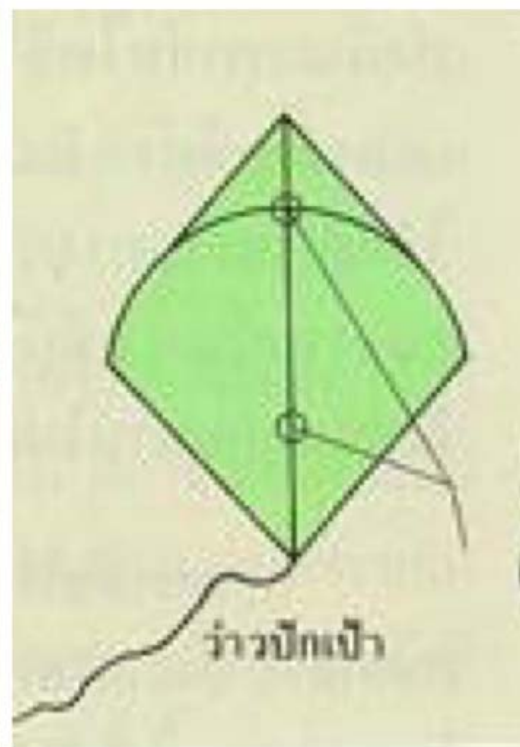
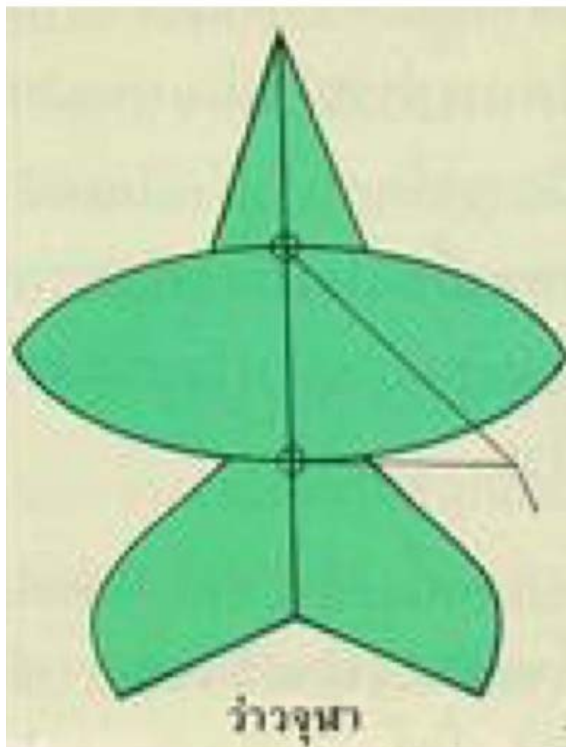
ว่าว : สิ่งประดิษฐ์เพื่อการละเล่น เอกลักษณะที่แสดงถึงศิลปะและวัฒนธรรมของประเทศไทย

ว่าว เป็นสิ่งประดิษฐ์ที่สร้างขึ้นเพื่อความบันเทิงที่นิยมเล่นกันเกือบทุกชาติ การเล่นว่าวมีมาตั้งแต่สมัยโบราณ คนไทยรู้จักว่าวมาไม่ต่ำกว่า 700 ปี สันนิษฐานว่าการเล่นว่าวมีมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย เริ่มจากได้รับอิทธิพลจากความเชื่อในพิธีกรรม เป็นอาวุธในการสงคราม จนกลายเป็นการเล่นตามฤดูกาล ว่าวที่รู้จักกันมาในสมัยนั้นคือ ว่าวดุ๊ยดุ่ย หรือว่าวแห่าง ซึ่งจะใช้ชักขึ้นในพิธี "แคลง" ทุกหนทุกแห่ง เป็นความเชื่อของประชาชนในสมัยนั้นว่าเพื่อเป็นการเรียกลมหรือความโชคดีให้เกิดขึ้น เนื่องจากว่าวดุ๊ยดุ่ย เป็นว่าวที่มีเสียงดังตลอดเวลาเมื่ออยู่กลางอากาศ ในเมื่อถึงในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ การเล่นว่าวยังคงเป็นการละเล่นและกีฬาที่นิยม โดยเฉพาะรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ว่าวจุฬาและว่าวปักเป้าเป็นกีฬาที่ทรงโปรดมาก มีการจัดการแข่งขันว่าวจุฬาและว่าวปักเป้าขึ้นเป็นครั้งแรกที่ท้องสนามหลวง ผู้ที่ชนะการแข่งขันก็จะพระราชทานถ้วยรางวัลให้ ในช่วงรัชสมัยนี้ทรงสนับสนุนการเล่นว่าว ทรงโปรดให้ใช้สถานที่ในพระราชวังดุสิต และสนามเสือป่าเป็นที่เล่นว่าวจุฬากลับว่าวปักเป้า จึงมีการประกวดและแข่งขันการเล่นว่าวจุฬาและว่าวปักเป้ากันอย่างแพร่หลาย พระองค์จะเสด็จฯ เป็นองค์ประธานในการแข่งขันว่าวทุกปี สถานที่ที่ใช้ในการแข่งขัน คือ บริเวณท้องสนามหลวงในปัจจุบันนั่นเอง ว่าวจึงกลายเป็นเอกลักษณ์ของไทยที่แสดงถึงศิลปะและวัฒนธรรมของประเทศไทย และยังนิยมเล่นกันจนถึงในปัจจุบันนี้

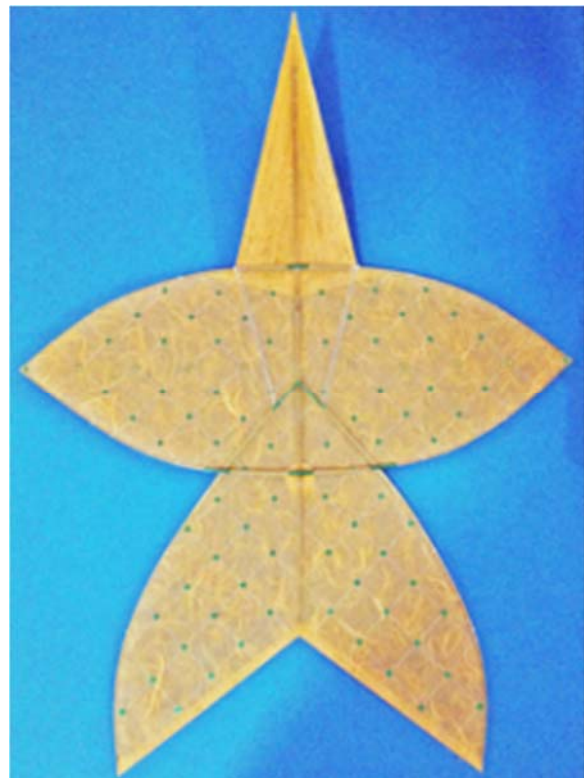
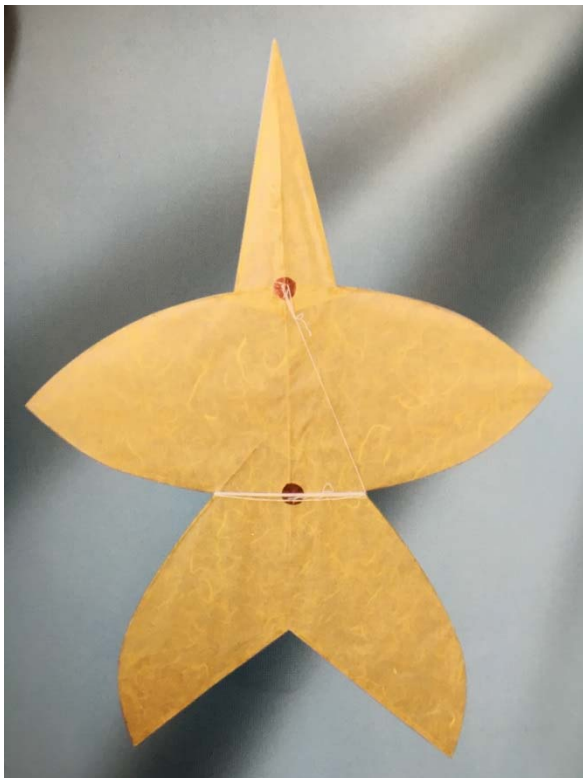
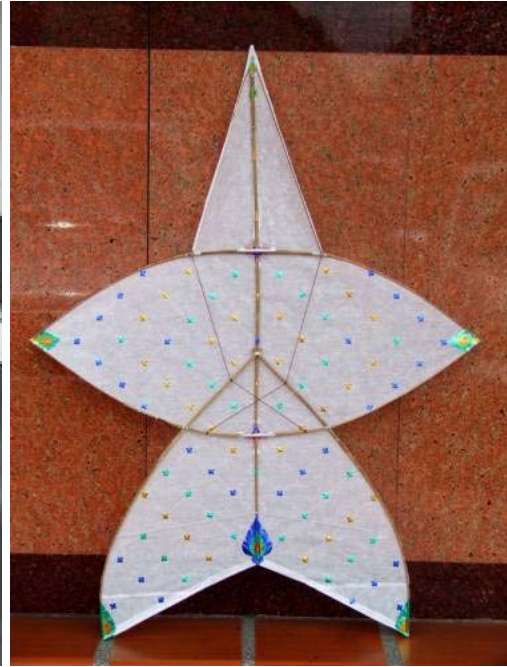

ในบางประเทศว่าว ยังถูกนำมาเป็นเครื่องแสดงถึงคติความเชื่อต่างๆ เช่น ชาวจีนเชื่อว่าการปล่อยว่าวเป็นการปล่อยปีศาจและความชั่วร้ายออกไป ชาวญี่ปุ่น ชาวเกาหลี หรือชาวเวียดนาม เชื่อว่าการปล่อยว่าวเป็นการขับไล่วิญญาณชั่วร้ายจากเด็ก ในอินเดีย การเล่นว่าวแห่าง (ว่าวที่มีเสียงคล้ายว่าวดุ๊ยดุ่ยของไทย) เพื่อกำหนดโชคชะตาของบ้านเมือง หรือในกัมพูชามีการแขวนว่าวไว้ตามชายคาในเวลาากลางคืนเพื่อไล่สิ่งชั่วร้าย เป็นต้น ส่วนในยุโรปมีการนำว่าวมาใช้ประโยชน์ทางด้านวิทยาศาสตร์ เช่น เซอร์จอร์จ เดย์เลย์ ได้แรงบันดาลใจจากว่าวมาประดิษฐ์เครื่องร่อน ฟิน้องตระกูลไรท์นำแนวคิดมาสร้างเครื่องบิน หรือดุกลาส อาร์บอลด์ นำว่าวมาใช้ประโยชน์ด้านอวกาศวิทยา เป็นต้น

ว่าว ของไทยมีหลากหลายชนิดและหลายรูปลักษณะ แต่ที่เป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย มักจะกล่าวถึงว่าวใน 4 ชนิดด้วยกัน ได้แก่ ว่าวจุฬา ว่าวปีกเป่า ว่าวอีลุ้ม และว่าวดูยดูย หรือดูยดูย

ว่าวจุฬา ถือเป็นว่าวเอกลักษณ์ประจำชาติไทย มีรูปร่างเหมือนดาว 5 แฉก สามารถบังคับให้เคลื่อนไหวในท่าต่างๆ อย่างคล่องแคล่ว และสง่างาม นักเรียนว่าวมักกล่าวกันว่าว่าวจุฬาเป็นว่าวตัวผู้ จึงมักนิยมนำมาแข่งขันกับว่าวปักเป้า ซึ่งถือเป็นว่าวตัวเมีย

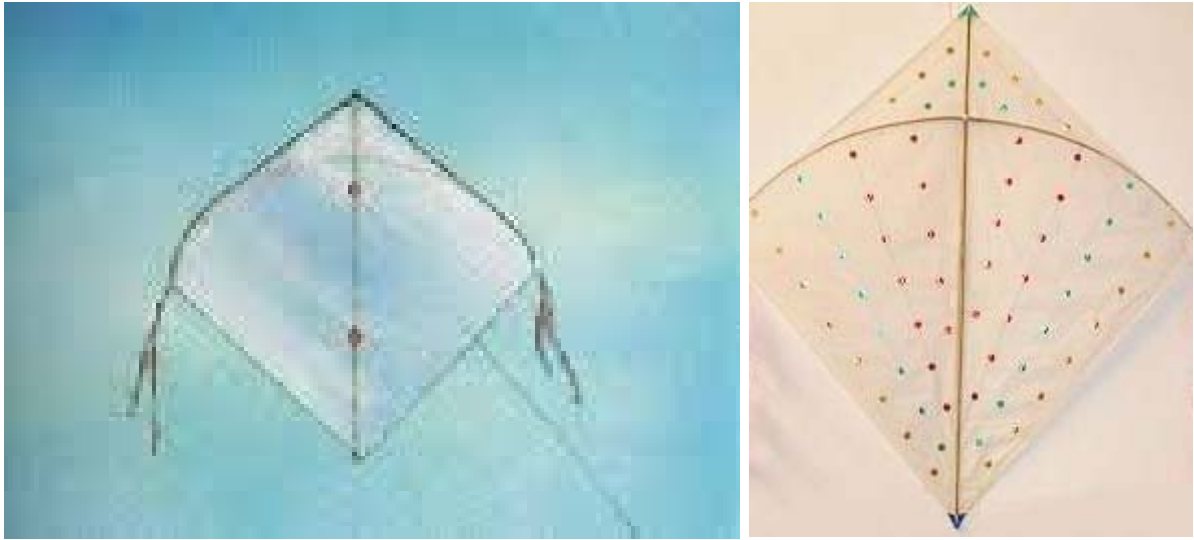
ว่าวจุฬา

ว่าวปักเป้า ถือเป็นเอกลักษณ์ของว่าวภาคกลาง และเป็นว่าวประจำชาติไทยเคียงคู่กับว่าวจุฬาลักษณ์ว่าวปักเป้ามี่โครงเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนคล้ายว่าวอีลุ่ม แต่มีส่วนโครงที่เป็นปีก จะแข็งกว่าปีกของว่าวอีลุ่มมาก จึงต้องมีหางที่ทำด้วยผ้าเป็นเส้นยาวถ่วงอยู่ที่ส่วนปลาย เมื่อชักขึ้นไปลอยอยู่ในอากาศว่าวปักเป้าจะไม่ลอยอยู่เฉยๆ แต่จะมีลักษณะส่ายไปส่ายมา และเมื่อถูกคนชักกระตุกสายเชือกป่านตามวิธีการเล่นว่าว ตัวว่าวก็จะเคลื่อนไหวไปมาท่าทางต่างๆ ตามต้องการ

การแข่งขัน ว่าวจุฬา และปักเป้า

ว่าวอีลุ่ม เป็นว่าวที่นิยมเล่นกันในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง ลักษณะมีรูปแบบคล้ายว่าวปักเป้า และมีรูปทรงเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน ที่ปลายปีก 2 ข้างติดพู่กระดาษเพื่อช่วยการทรงตัวในอากาศ และในขณะที่ว่าวลอยอยู่ในอากาศจะมีหางสำหรับถ่วงน้ำหนักป้องกันไม่ให้ว่าวสายไปมา การเล่นว่าวอีลุ่ม มักเป็นการเล่นว่าวสายป่านคมเพื่อเป็นการแข่งขัน โดยจะใช้ป่านคมเป็นเชือกชัก ซึ่งได้รับแบบอย่างมาจากชาวอินเดีย โดยส่งว่าวอีลุ่มสายป่านคม ให้ลอยไปตัดสายป่านของว่าวของผู้แข่งขันขาดลอยก็ถือว่าชนะ ว่าวอีลุ่มสายป่านคมจึงกลายเป็นกีฬาว่าวอีกประเภทหนึ่งที่ใช้เป็นการเล่นเพื่อการแข่งขันกัน

ว่าวอีลุ่ม

ว่าวตุ้ยตุ้ย หรือตุ้ยตุ้ย จะพบมากในภาคอีสาน มีรูปแบบคล้ายว่าวจุฬา แต่ต่างกันที่ว่าวตุ้ยตุ้ยมีปีกขนาดเล็กอีกชั้นหนึ่งอยู่ด้านล่างแทนขาของว่าวจุฬา จึงมีลักษณะเป็นปีก 2 ชั้น ส่วนบนใหญ่ ส่วนล่างจะเล็ก เอกลักษณ์ของว่าวตุ้ยตุ้ยคือ เมื่อปล่อยให้ว่าวขึ้นไปลอยอยู่บนอากาศจะมีเสียงดัง ตุ้ยตุ้ยๆ อยู่ตลอดเวลา

ว่าวตุ้ยตุ้ย

สำหรับวัตถุดิบหลักในการทำวาว คือ ไม้ไผ่และกระดาษสา ไม้ไผ่ที่นำมาใช้ในการทำโครงวาวนั้น นิยมใช้ไม้ไผ่สีสุก เนื่องจากไม้ไผ่สีสุกมีสีเหลืองทอง เมื่อนำมาทำโครงวาวแล้ว ดูสวยงาม อีกทั้งเนื้อไม้เหนียวและทน ส่วนกระดาษที่ใช้ทำวาว ในอดีตจะใช้กระดาษที่เรียกว่ากระดาษวาว เพราะมีน้ำหนักเบา โปร่งแสง มัน วาว ช่วยเพิ่มลวดลายให้วาว และราคาไม่แพง แต่ข้อเสียของกระดาษวาวคือไม่ทนทาน เมื่อนำวาวที่ทำจากกระดาษวาวมาเล่นจะทำให้วาวขาดง่าย ในปัจจุบันจึงนิยมนำกระดาษสาที่ทำจากเปลือกต้นส้านนำมาใช้แทนกระดาษวาว เพราะกระดาษสา จะมีน้ำหนักเบา โปร่งแสง ไม่ขาดง่าย กระดาษสาจะมีความเหนียวยืดหยุ่นกว่ากระดาษวาว ถ้าเปียกก็สามารถกลับคืนรูปเดิมได้เมื่อแห้ง สะดวกในการเก็บรักษา และสามารถประกอบตัววาวในอากาศได้ดีด้วย

